

[Indenrigsministeren.]

den, de ærede Forslagsstillere her har stillet Forslag om, en Bygning, som kan føre til det Maal at skabe et absolut ædrueligt Folk. Naar da maaske en Gang et Forbud indføres, vil dette for saa vidt være en Selvfølge, som det i og for sig praktisk talt kan siges at være overflødigt og i Virkeligheden kun har Betydning for et Faatal.

Nu ved jeg vel, at man fra Forslagsstillernes Side vil sige: Ja, den Vej, som her peges paa, kan jo være meget god, men den er lang! Og det kan være rigtigt nok; den vandres ikke til Ende i Løbet af et enkelt Slægtled. Men saa er den til Gengæld, hvad jeg tillægger overordentlig stor Betydning, *sikker*. Og de Herrer Forslagsstillere vil efter min Mening ved fortsat at kræve Genvejen: Forbud i Kommune, Amt og Stat, blot det besluttes af nok saa smaa Flertal af de stemmende uden Hensyn til det faktiske Vælgertal, uden Hensyn til Deltagelse i Afstemningen, endstige til Minoriteterne, de være i øvrigt nok saa store, de Herrer vil, det tror jeg, selv ad denne Folkesuverænetetens Vej gennem en jævn Udvikling, som de her peger paa, komme til at lide — og det vil vi alle komme til at lide — Skuffelser af samme Art som dem, man paa dette Omraade har lidt i Lande, hvor man med større Voldsomhed har søgt at naa det Maal, man vil tilstræbe efter det foreliggende Forslag for vort Lands Vedkommende. Og jeg føjer til, at man heller ikke maa glemme, hvor kort vi i Virkeligheden er kommet, endskønt vi har haft det kommunale Selvstyre paa dette Omraade respekteret her i Landet i over 20 Aar, selv om vi ikke har haft det lovfæstet gennem saa mange Aar. Gennem disse 20 Aar er i Virkeligheden ikke mere end en Femtedel af de Kommuner i Landet, som før var vaade, blevet tørlagt, og efter 50 Aars dygtig og energisk og maalbevidst Afholdsagitation er dog kun et lille Mindretal i vort Land organiserede Afholdsmænd, selv om jeg ikke tvivler paa, at et betydeligt større Tal i Virkeligheden har givet Afkald paa Alkoholnydelse. Men man maa ikke glemme Minoritetens Styrke i Lysten til at sætte imod, til at gøre en for hurtig Udvikling illusorisk. Det er desværre saa hos mange Mennesker, ogsaa dem, der i øvrigt er kommet til Skels Aar og Alder, at hvad man aldrig vilde gøre, hvis det ikke var forbudt, føler man netop Trang til at gøre, naar man staar overfor Forbud. Jeg har set dette i adskillige Forbudslande, jeg har set det paa Island, jeg har set det i Norge, og jeg har for nylig set det i Fin-

land, hvis brede Lags Moral ikke synes højnet ved Forbudet. Nu vil jo de, der mener, at Sagen skal fremmes i det Tempo, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne her har peget paa, kunne sige: Ja, men det finske Forbud gennemførtes jo ved en *Revolution*, ved en pludselig indsat Landsafstemning, hvor der maaske ikke i Afstemningsperioden blev givet tilstrækkelig Lejlighed hverken til Oplysning eller til roligt Overlæg; vi ønsker *Evolutionen*, den langsomme Udvikling fra Kommunen gennem Amtet til Staten. Jeg vil dog vedvarende være af den Opfattelse, at saalænge der er tilstrækkelig store Minoriteter til at øve Modstand overfor Respekt for Forbudet, øve Modstand ved selskabelige Sæders Udvikling og paa de mange andre Maader, paa hvilke dette kan gøres, saa længe er det uhyre vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at gøre Bestemmelser som dem, der her tilstræbes, virkelig effektive.

Om det amerikanske Forbuds Effektivitet formaar jeg ikke at dømme; Meningerne derom er jo højst forskellige. Jeg ser, at man nu har under meget alvorlig Overvejelse gennem vidtgaende Lovforanstaltninger at tilvejebringe det, man kalder en effektiv Kontrol, og dog andrager Udgiften til hidtidige Kontrolforanstaltninger i de nordamerikanske Fristater ikke mindre end 70 Millioner Dollars aarlig, og synderlig effektiv har dog Kontrollen ikke vist sig at være, det fremgaar jo af Beretninger, som ogsaa har faaet Plads i Betænkningen, og som ved mundtlig Overlevering sikkert er kommet til mange ogsaa i denne Sal, baade fra Tilhængere og fra Modstandere af Forbudet i Amerika. Det første Forbudsforsøg for tre Meneskealdrer siden ved vi jo mislykkedes i hvert Tilfælde ynkeligt; det nuværende Forbud — ja, det tror jeg absolut vil sejre. Jeg tror, at med den Villie, som paa dette Omraade besjæler det amerikanske Folk, vil Forbudsmodstanderne gaa en krank Skæbne i Møde, og jeg tror, Amerika vil blive det Land, hvor Tanken virkelig først og effektivt kommer til Sejr; men det Forbud, man dér har, er jo ogsaa underbygget ad den langsomme, den solide Vej, som Kundskaaben, den solide Oplysning giver. 80 pCt. af Befolkningen levede i tørre Distrikter, da man paa ny rejste Tanken om en Forbudslovgivning, og inden Loven gennemførtes, var nogle og tyve eller ca. $\frac{2}{3}$ af Enkeltstaterne i Nordamerika tørlagt. Jeg synes, at det var et Grundlag, som man virkelig havde Lov til at bygge paa. Og dog er Vanskelighederne endnu uhyre store, Kampen staar